

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์

การสอบปลายภาค ประจำปีภาคการศึกษาที่ 1
วันที่ 14 ตุลาคม 2548
วิชา 221-343 วิศวกรรมชลศาสตร์ (Hydraulic Engineering)

ปีการศึกษา 2548
เวลา 13:30 - 16:30 น.
ห้องสอบ R300

คำชี้แจง

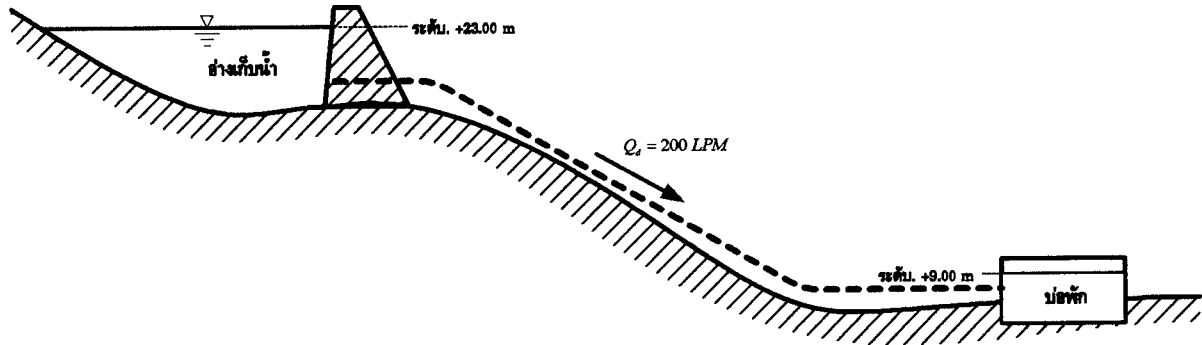
1. ข้อสอบทั้งหมดมี 9 ข้อ รวม 100 คะแนน ดังแสดงในตารางข้างล่าง
2. ข้อสอบมี 10 หน้า ไม่มีหน้าใดที่ไม่มีข้อความ ห้ามแกะหรือฉีก ข้อสอบออกจากเล่ม
3. ให้เขียน ชื่อ-สกุล และ รหัส ที่หน้าแรกและเขียน รหัส บนหัวกระดาษด้านขวามือของทุกหน้าที่เหลือ
4. ห้ามหยิบ หรือยืมสิ่งของใด ๆ ของผู้อื่นในห้องสอบ
5. ห้ามนำเอกสารใด ๆ เข้าห้องสอบ ทุกวิธีจะได้ E ทุกกรณี
6. ทุกวิธีในการสอบ โทษขั้นต่ำปรับตกในรายวิชานั้นและพักการเรียน 1 ภาคการศึกษา โทษสูงสุดให้ออก
7. อนุญาตให้เขียนด้วยดินสอดำ
8. ถ้าช่องว่างที่เว้นไว้ให้แสดงวิธีทำไม่พอ ให้เขียนต่อในหน้าว่างด้านซ้ายมือของคำถามข้อนั้น

ตารางคะแนนการสอบปลายภาค

ข้อที่	คะแนนเต็ม	ได้
1	10	
2	10	
3	10	
4	10	
5	15	
6	10	
7	10	
8	15	
9	10	
รวม	100	

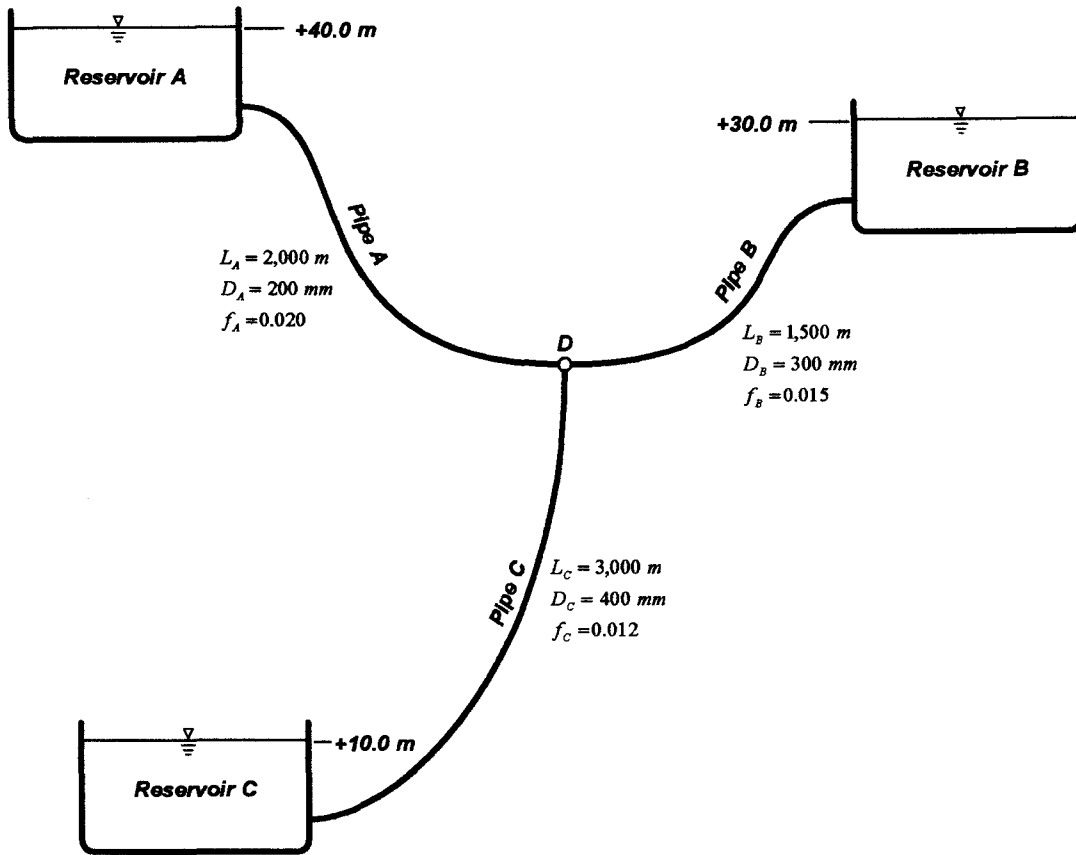
ผู้ออกข้อสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พยอม รัตนมณี
ภาควิชาวิศวกรรมโยธา
คณะวิศวกรรมศาสตร์

ข้อที่ 1 (10 คะแนน) ต้องการส่งน้ำ ($\nu = 1.02 \times 10^{-6} \text{ m}^2/\text{s}$) จากอ่างเก็บน้ำไปยังบ่อพักด้วยอัตรา 200 LPM โดยใช้ท่อเหล็ก ($\epsilon = 0.26 \text{ mm}$) ความยาว 1,200 m ถ้าระดับน้ำในอ่างเก็บน้ำและบ่อพักเท่ากับ +23.00 m. (AD) และ +9.00 m. (AD) ดังแสดงในรูป จงออกแบบขนาดของท่อ

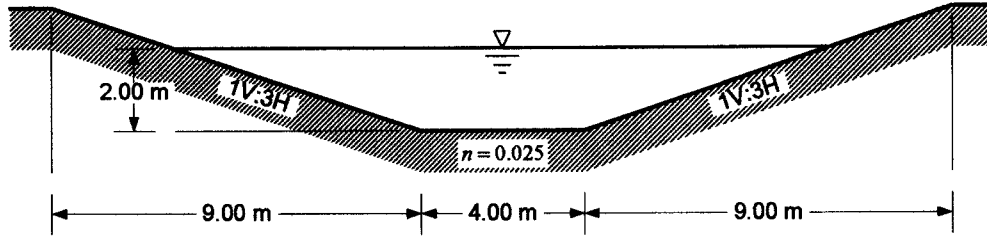
วิธีทำ

ข้อที่ 2 (10 คะแนน) เชื่อมต่ออ่างเก็บน้ำ A, B และ C ด้วยระบบท่อซึ่งมีจุด D เป็นจุดร่วม ตามรายละเอียดดังแสดง
 ในรูป จงคำนวณหาว่าน้ำจะไหลเข้าหรือออกจากอ่างเก็บน้ำ B ด้วยอัตราการไหลเท่าไร

วิธีทำ

ข้อที่ 3 (10 คะแนน) คลองส่งน้ำดินขุด ($n=0.025$) มีหน้าตัดรูปสี่เหลี่ยมคางหมูคังแสดงในรูป คลองสายนี้มีความยาว 5,000 m ถ้าพบว่าระดับท้องคลองด้านต้นน้ำเท่ากับ +5.35 m (MSL) ส่วนระดับท้องคลองด้านท้ายน้ำเท่ากับ +4.10 m (MSL) จงหาค่าอัตราการไหลในคลองสายนี้ เมื่อความลึกของการไหลเท่ากับ 2.00 m

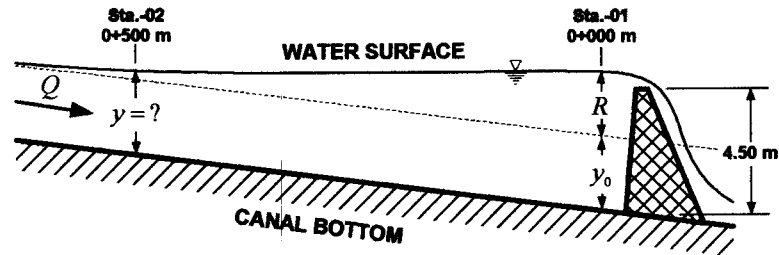
วิธีทำ

ข้อที่ 4 (10 คะแนน) แม่น้ำสายหนึ่ง ($n=0.030$) มีความกว้าง 120 m มีความลาดชันท้องน้ำ (S_0) เท่ากับ 0.0025 และมีอัตราการไหล (Q) เท่ากับ $450 \text{ m}^3/\text{s}$ ถ้าสมมติว่าหน้าตัดของแม่น้ำสายนี้จัดเป็นหน้าตัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง (Wide Rectangular Canal) จงคำนวณหา

- (ก) ค่าความลึกปรกติ (y_0)
- (ข) ค่าความลึกวิกฤต (y_c)
- (ค) ค่าความลาดชันวิกฤต (S_c)

วิธีทำ

ข้อที่ 5 (15 คะแนน) หลังจากที่ได้มีการก่อสร้างฝายซึ่งมีความสูง 4.50 m ขวางกั้นการไหลในลำคลองสายหนึ่งซึ่งมีความกว้าง 40 m แล้วทำให้ระดับน้ำในคลองสูงขึ้นจากความลึกปกติอีกเป็นระยะ R ซึ่งเท่ากับ 1.00 m ถ้าสมมติว่าคลองสายนี้จัดเป็นลำน้ำที่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง มีค่าความขรุขระของแมนนิง (n) เท่ากับ 0.025 ท้องน้ำมีความลาดชัน (S_0) เท่ากับ 0.001 อัตราการไหลในลำน้ำ (Q) เท่ากับ $120 \text{ m}^3/\text{s}$ จงคำนวณหาความลึกของน้ำที่จุดซึ่งห่างจากตัวฝายขึ้นไปทางด้านต้นน้ำเป็นระยะ 500 m โดยใช้วิธี Standard Step Method

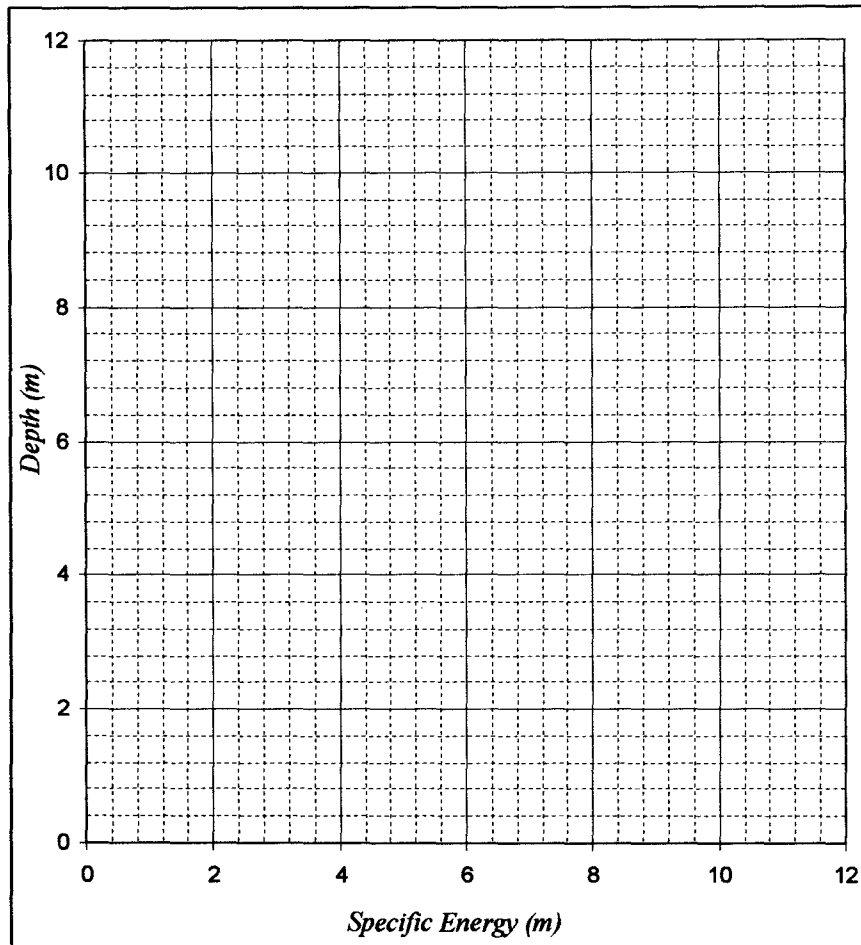

วิธีทำ

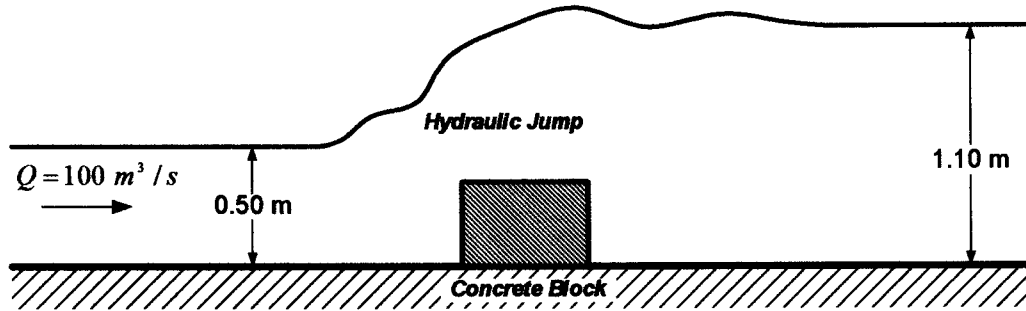
ข้อที่ 6 (10 คะแนน) กำหนดให้อัตราการไหลต่อหน่วยความกว้าง (q) ในรางน้ำรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าเท่ากับ $10 \text{ m}^3/\text{s}$
(ก) จงเขียนเส้นโค้งพลังงานจำเพาะ (เขียนลงในกระดาษกราฟที่กำหนดให้)

(ข) จงคำนวณหาความลึกสถับของความลึก 8 m

วิธีทำ

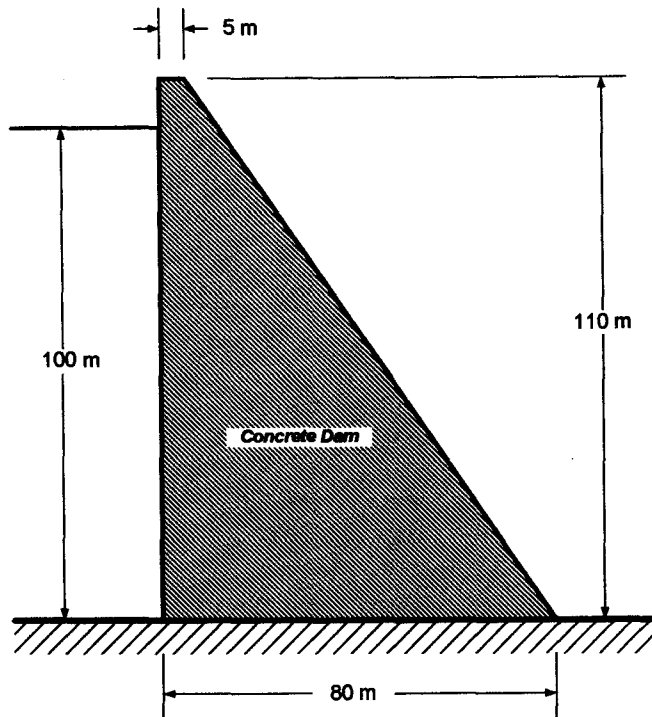

- ข้อที่ 7 (10 คะแนน) น้ำไหลด้วยอัตราการไหล (Q) $20 \text{ m}^3/\text{s}$ ในรางน้ำรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้าง (B) 10 m โดยมีบล็อกคอนกรีตเป็นตัวสลายพลังงานและควบคุมให้เกิดการกระโดดของน้ำ ถ้าความลึกของน้ำก่อนและหลังการกระโดดของน้ำเท่ากับ 0.50 และ 1.10 เมตร ตามลำดับ จงคำนวณหา
- (ก) แรงดุดที่กระทำต่อบล็อกคอนกรีต
 - (ข) เขตที่สลายไปเนื่องจากการกระโดดของน้ำ

วิธีทำ

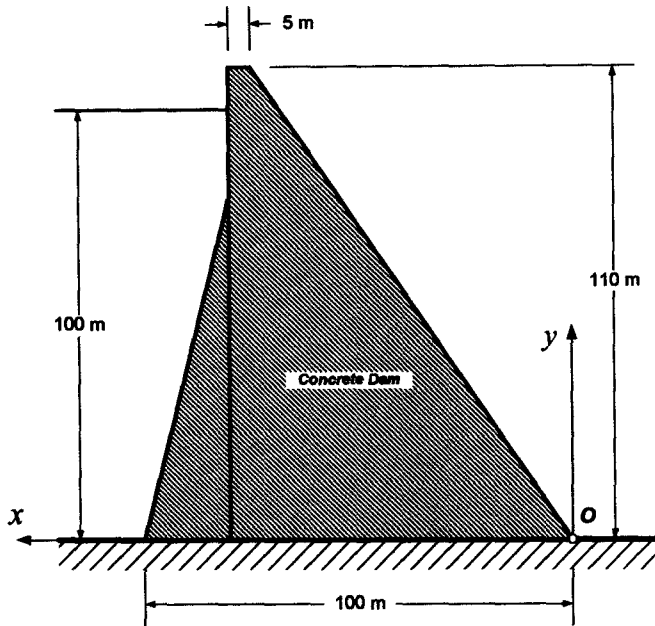
ข้อที่ 8 (15 คะแนน) เขื่อนคอนกรีตชนิดกราวิตี (Gravity Dam) มีขนาดดังแสดงในรูป

วิธีทำ

- ถ้ากำหนดให้ค่า $\alpha_h = 0.1$ และ $\alpha_v = 0.05$
 ความเร็วลมในการออกแบบ (Design Wind Speed) เท่ากับ 90 km/hr ความยาวพื้นที่ผิว
 น้ำที่รับลม (Fetch Length) เท่ากับ 18 km
 จงคำนวณหา
- แรงดันน้ำด้านหน้าเขื่อน
 - แรงยกตัวใต้ฐานรากเขื่อน
 - แรงกระทำเนื่องจากคลื่น
 - แรงดันไฮโดรไดนามิกส์
 - แรงเฉื่อยในแนวราบ

ข้อที่ 9 (10 คะแนน) ผลการวิเคราะห์แรงและโมเมนต์ที่กระทำต่อเขื่อนคอนกรีตแห่งหนึ่ง สรุปได้ดังนี้

(1) แรงรวมในแนวราบ ($\sum F_H$)

$$\sum F_H = 3,500 \text{ ton/m}$$

(2) แรงรวมในแนวตั้ง ($\sum F_V$)

$$\sum F_V = 5,000 \text{ ton/m}$$

(3) โมเมนต์พลิกคว่ำรอบจุด O ($\sum M_o$)

$$\sum M_o = 225,000 \text{ ton-m/m}$$

(4) โมเมนต์ต้านทานรอบจุด O ($\sum M_R$)

$$\sum M_R = 400,000 \text{ ton-m/m}$$

จากข้อมูลที่กำหนดให้

(ก) จงเขียนการกระจายหน่วยแรงที่ฐานเขื่อน

(ข) จงคำนวณหาค่าหน่วยแรงอัดสูงสุด